

Sygn. akt: III U 552/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 września 2015r. w O.

sprawy z odwołania R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 1.07.2015r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje R. S. prawo do emerytury począwszy od dnia 16.07.2015r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 16.06.2015r. R. S. złożył w Oddziale ZUS w P. wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury.

Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 01.07.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił R. S. prawa do tego świadczenia uznając, iż nie udowodnił on wymaganego 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

R. S. decyzję powyższą zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że nie zgadza się z decyzją ZUS, gdyż w spornych okresach zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L. i Jednostce Wojskowej w Z. pracował jako spawacz w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że R. S. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych

warunkach, a jedynie 5 miesięcy i 24 dni. Do okresów pracy w szczególnych warunkach ZUS nie zaliczył odwołującemu okresu od 04.06.1988r. do 31.08.1994r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L. oraz okresu od 06.01.1995r. do 31.12.1998r. z tytułu zatrudnienia w Jednostce Wojskowej (...) w Z. z uwagi na brak świadectw pracy w szczególnych warunkach. Na rozprawie w dniu 18.09.2015r., po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, pełnomocnik ZUS pozostawił rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy do uznania Sądu.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

R. S. urodził się (...) Na dzień 01.01.1999 r. zgromadził okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 27 lat, 7 miesięcy i 19 dni. Nie jest członkiem OFE. W okresie od 04.06.1988r. do 31.08.1994r. R. S. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się wyłącznie pracami przy spawaniu elektrycznym. Od 06.01.1995r. był zatrudniony w Jednostce Wojskowej (...) w Z., gdzie do 31.12.1998r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się wyłącznie pracami przy spawaniu elektrycznym.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: dokumenty z akt rentowych i dokumentację osobowo – płacową za sporne okresy zatrudnienia, zeznania odwołującego oraz świadków W. S., Z. S. (1), J. T. i W. B..

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie R. S. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą do ubiegania się przez odwołującego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż urodził się on(...) Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zasadniczo okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (tak: § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.). Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień, w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

ZUS po analizie zgromadzonej w aktach dokumentacji uznał, że R. S. udowodnił na dzień 01.01.1999 r. okres pracy w szczególnych warunkach w ilości 5 miesięcy i 24 dni.

Odwołujący wywodził natomiast, że w szczególnych warunkach pracował również w w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L. i Jednostce Wojskowej w Z. pracował jako spawacz.

Wobec nieprzedłożenia świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach, skuteczność odwołania R. S. zależna była od wykazania i ustalenia rzeczywistego charakteru zatrudnienia odwołującego w spornych okresach.

Odwołujący w swoich zeznaniach utrzymywał, że zarówno w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L., jak też w Jednostce Wojskowej w Z. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wyłącznie pracę spawacza. W (...) M. w L. spawał głównie elementy konstrukcyjne, takie jak płyty działowe, stropowe, balustrady, barierki, przygotowane wcześniej przez monterów. W Jednostce Wojskowej w Z. również zajmował się wyłącznie spawaniem, spawał m.in. kraty, drzwi do magazynów.

Zeznania odwołującego potwierdzili w pełni przesłuchani w sprawie świadkowie: W. S., Z. S. (1), J. T. i W. B.. Z zeznań świadków Z. S. (2) i W. S. wynika, że odwołujący w (...) M. w L. wykonywał wyłącznie pracę spawacza. Spawał elektrycznie elementy konstrukcyjne, płyty przy montażu bloków, barierki, klatki schodowe. Świadczyli J. T. i W. B. potwierdzili z kolei, że również w Jednostce Wojskowej w Z. odwołujący zajmował się wyłącznie spawaniem. Spawał drzwi metalowe, przeszły, kraty, podesty, balustrady. Do prac pomocniczych miał przydzielonych żołnierzy. Świadczyli zeznani, że jednostka była dużym obiektem, stąd pracy dla spawacza było dużo.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerą i zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadczyli to osoby obce dla odwołującego. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość. Świadczyli pracowali razem z odwołującym, zatem posiadają wiedzę w przedmiocie rzeczywistego charakteru jego pracy w spornych okresach.

Zeznania świadków znajdują zasadniczo potwierdzenie w dokumentach z akt osobowych odwołującego, które udało się Sądowi w toku postępowania pozyskać.

Z dokumentów z akt z osobowych, jak też dokumentacji płacowej za okres zatrudnienia w (...) M. w L. wynika, że stanowisko pracy odwołującego określane było zawsze jako spawacz. W dokumentach z akt osobowych za okres zatrudnienia w Jednostce W. w Z. stanowisko pracy odwołującego określane było bądź jako ślusarz – spawacz, bądź jako spawacz. Biorąc pod uwagę fakt, że dla oceny rzeczywistego charakteru pracy zasadnicze znaczenie winna mieć nie tyle nazwa stanowiska pracy, ale rodzaj rzeczywiście wykonywanych obowiązków, Sąd w oparciu o nie budzące wątpliwości dowody osobowe uznał za zasadne przyjęcie, że R. S. w rzeczywistości wykonywał wyłącznie pracę spawacza.

Reasumując powyższe Sąd uznał, że sporne okresy zatrudnienia R. S. od 04.06.1988r. do 31.08.1994r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L. i od 06.01.1995r. do 31.12.1998r. w Jednostce Wojskowej (...) w Z. (tj. łącznie 18 lat, 2 miesiące i 23 dni) należy odwołującemu zaliczyć do stażu pracy w szczególnych warunkach. W okresach tych R. S. wykonywał prace przy spawaniu elektrycznym. Była to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Prace te wyszczególnione są w wykazie A dziale XIV poz. 12 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Po dołączeniu tego okresu do okresu uznanego przez ZUS w wymiarze 5 miesięcy i 24 dni z tytułu zatrudnienia w Kopalni (...) staż pracy w szczególnych warunkach odwołującego wynosi 18 lat, 8 miesięcy i 17dni.

R. S. spełnił też wszystkie pozostałe przesłanki warunkujące nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury wynikające z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Na dzień 01.01.1999 r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 27 lat, 8 miesięcy i 7 dni, osiągnął wiek 60 lat w dniu(...) i nie jest członkiem OFE (vide: dokumenty z akt emerytalnych).

W tym miejscu wskazać należy, że zasadą jest, że Sąd ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu istniejącego w chwili jej wydania, jednak wyjątkowo może przyznać ubezpieczonemu świadczenie, jeżeli warunki je uzasadniające zostały spełnione już po wydaniu zaskarżonej decyzji (vide wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 roku, III UK 9/08). W przedmiotowej sprawie przesłankę wymaganego wieku odwołujący osiągnął kilka dni

po wydaniu zaskarżonej decyzji, stąd Sąd zmieniając zaskarżoną decyzję w oparciu o art. 477¹⁴§2 kpc przyznał R. S. prawo do emerytury począwszy od dnia (...)roku tj. od dnia, w którym odwołujący ukończył 60 lat.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. Odwołujący za sporne okresy zatrudnienia nie przedstawił świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ZUS nie dysponował więc niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na uznanie pracy odwołującego w spornych okresach jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.